

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
**ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ & ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ**

- 1. 14^η Δ/ΝΣΗ Φ.Π.Α.
ΤΜΗΜΑΤΑ Α', Β'**
- 2. 15^η Δ/ΝΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ & ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ Α'**
- 3. 12^η Δ/ΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ Α'**

Αθήνα, 15.01.2008

Αρ. Πρωτ.: 1006147/271/51/B0014

ΠΟΛ 1007

Ταχ. Δ/ση : Σίνα 2-4
Ταχ. Κώδικας: 106 72 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες : Τ. Σφελινιώτη,
Θ. Πετρούλα
Τηλέφωνο : 210-3645.832
Fax : 210-3645413
e-mail : fpa-b1@ky.ypoik.gr

ΠΡΟΣ: ΩΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

Σ.Α.Τ.Ε.

**ΘΕΜΑ: Φορολογική αντιμετώπιση της εγκατάστασης φωτοβολταϊκών συστημάτων
από οικιακούς καταναλωτές**

Με το ν.3468/2006 (ΦΕΚ Α' 129/27.06.2006), που αφορά στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, προωθείται, μεταξύ άλλων, η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από την ηλιακή μέσω φωτοβολταϊκών σταθμών. Δυνατότητα εγκατάστασης φωτοβολταϊκών συστημάτων παρέχεται όχι μόνο σε εμπορικές επιχειρήσεις, αλλά και σε ιδιώτες (οικιακούς καταναλωτές), οι οποίοι καθίστανται κατά αυτόν τον τρόπο παραγωγοί ενέργειας, την οποία στη συνέχεια διαθέτουν αποκλειστικά στη ΔΕΗ ή στο ΔΕΣΜΗΕ (Διαχειριστής Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας) έναντι μιας καθορισμένης από το νόμο τιμής.

Αναφορικά με την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από τα οικιακά φωτοβολταϊκά συστήματα και τη διάθεση της παραγόμενης ενέργειας από τους οικιακούς καταναλωτές, παρέχονται οι ακόλουθες διευκρινίσεις:

1. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ

Σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν.2859/2000, όπως ισχύει), αντικείμενο του φόρου είναι η παράδοση αγαθών και η παροχή υπηρεσιών, εφόσον πραγματοποιούνται από επαχθή αιτία στο εσωτερικό της χώρας από υποκείμενο στο φόρο που ενεργεί με αυτή την ιδιότητα.

Όπως ορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 5 του ίδιου Κώδικα, παράδοση αγαθών, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2, θεωρείται κάθε πράξη με την οποία μεταβιβάζεται το δικαίωμα να διαθέτει κάποιος ως κύριος ενσώματα κινητά αγαθά. Ως ενσώματα κινητά αγαθά θεωρούνται και οι φυσικές δυνάμεις ή ενέργειες που μπορούν να

αποτελέσουν αντικείμενο συναλλαγής, όπως είναι το **ηλεκτρικό ρεύμα**, το αέριο, το ψύχος και η θερμότητα.

Όπως προκύπτει από τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 21 του Κώδικα Φ.Π.Α. και της παραγράφου 55 του Κεφαλαίου Α' "Αγαθά" του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα Φ.Π.Α., η παράδοση ηλεκτρικής ενέργειας υπάγεται στο χαμηλό συντελεστή Φ.Π.Α. 9%.

Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 30 του Κώδικα Φ.Π.Α., ο υποκείμενος στο φόρο έχει δικαίωμα έκπτωσης του φόρου εισροών του κατά το μέρος που χρησιμοποιούνται για την πραγματοποίηση πράξεων που υπάγονται στο φόρο.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 39 του Κώδικα Φ.Π.Α., οι επιχειρήσεις παράδοσης αγαθών μπορούν να απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής δήλωσης και καταβολής φόρου, εφόσον κατά την προηγούμενη διαχειριστική περίοδο πραγματοποίησαν ακαθάριστα έσοδα μέχρι του ποσού, το οποίο, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΒΣ, αποτελεί το ανώτατο όριο απαλλαγής των επιτηδευματιών από την υποχρέωση τήρησης βιβλίων. Η απαλλαγή αυτή δεν ισχύει για επιχειρήσεις που:

Σ.Α.Τ.Ε.

- Αρχίζουν για πρώτη φορά τις εργασίες τους, ή
- Πραγματοποιούν ακαθάριστα έσοδα κατά ποσοστό τουλάχιστον εξήντα τοις εκατό (60%) από χονδρικές πωλήσεις.

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η πώληση στη ΔΕΗ ή στο ΔΕΣΜΗΕ της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από οικιακά φωτοβολταϊκά συστήματα συνιστά φορολογητέα παράδοση αγαθού, η οποία υπάγεται στο χαμηλό συντελεστή Φ.Π.Α..

Επισημαίνεται ότι η απαλλαγή που προβλέπεται από το άρθρο 39 για τις μικρές επιχειρήσεις δεν είναι δυνατόν να εφαρμοστεί στους εν λόγω οικιακούς καταναλωτές κατά την έναρξη της δραστηριότητάς τους, αλλά ούτε και κατά τις επόμενες διαχειριστικές περιόδους, λόγω του γεγονότος ότι πραγματοποιούν 100% χονδρικές πωλήσεις.

Κατά συνέπεια, οι οικιακοί καταναλωτές καθίστανται υποκείμενοι στο φόρο για την πώληση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από τα φωτοβολταϊκά συστήματα που διαθέτουν, ανεξάρτητα από την ισχύ των εν λόγω συστημάτων και το ύψος των ετήσιων εσόδων που πραγματοποιούν, και έχουν όλες τις υποχρεώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του Κώδικα Φ.Π.Α. για τους υποκειμένους στο φόρο, όπως υποβολή δήλωσης έναρξης στη Δ.Ο.Υ. της έδρας τους, επιβολή Φ.Π.Α. στην αξία του παραδιδόμενου ρεύματος στη

ΔΕΗ ή το ΔΕΣΜΗΕ, απόδοση του φόρου στη Δ.Ο.Υ. με την υποβολή δηλώσεων Φ.Π.Α., άσκηση δικαιώματος έκπτωσης φόρου εισροών κλπ.

2. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 28 του ν.2238/1994 «Εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις είναι το κέρδος που αποκτάται από ατομική ή εταιρική επιχείρηση εμπορική, βιομηχανική ή από την άσκηση οποιουδήποτε κερδοσκοπικού επαγγέλματος το οποίο δεν υπάγεται στα ελευθέρια επαγγέλματα που αναφέρονται στο άρθρο 48 αυτού του νόμου».

Από τις παραπάνω διατάξεις προκύπτει ότι οι οικιακοί καταναλωτές που εγκαθιστούν φωτοβολταϊκά συστήματα και διαθέτουν την παραγόμενη ενέργεια στη Δ.Ε.Η. ή στο ΔΕΣΜΗΕ (Διαχειριστής Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας), ασκούν εμπορική επιχείρηση και στο εισόδημα που αποκτούν από αυτήν επιβάλλεται φόρος εισοδήματος.

3. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΩΔΙΚΑ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Σ.Α.Τ.Ε.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του Κ.Β.Σ. (π.δ.186/1992) ορίζεται μεταξύ των άλλων ότι κάθε ημεδαπό φυσικό πρόσωπο που ασκεί δραστηριότητα στην ελληνική επικράτεια και αποβλέπει στην απόκτηση εισοδήματος από εμπορική ή βιομηχανική ή οποιαδήποτε άλλη επιχείρηση, αναφερόμενο στο εξής με τον όρο «επιτηδευματίας», τηρεί, εκδίδει, παρέχει, ζητά, λαμβάνει, υποβάλλει, διαφυλάσσει τα βιβλία, τα στοιχεία, τις καταστάσεις και κάθε άλλο μέσο σχετικό με την τήρηση βιβλίων και την έκδοση στοιχείων που ορίζονται από τον Κώδικα αυτό, κατά περίπτωση.

Συνεπώς σύμφωνα με τις παραπάνω διατάξεις οι οικιακοί καταναλωτές που εγκαθιστούν φωτοβολταϊκά συστήματα και διαθέτουν την παραγόμενη ενέργεια στη ΔΕΗ ή στο ΔΕΣΜΗΕ και οι οποίοι σύμφωνα με τα προαναφερόμενα από τη Διεύθυνση Φορολογίας Εισοδήματος ασκούν εμπορική επιχείρηση χαρακτηρίζονται ως επιτηδευματίες για την εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων και έχουν όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις του (τήρηση βιβλίων, έκδοση στοιχείων κ.λ.π.).

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΝΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ